

Mål C-385/99

V.G. Müller-Fauré

mot

Onderlinge Waarborgmaatschappij OZ Zorgverzekeringen UA
och

E.E.M. van Riet

mot

Onderlinge Waarborgmaatschappij ZAO Zorgverzekeringen

(begäran om förhandsavgörande
från Centrale Raad van Beroep)

”Frihet att tillhandahålla tjänster — Artikel 59 i EG-fördraget (nu artikel 49 EG
i ändrad lydelse) och artikel 60 i EG-fördraget (nu artikel 50 EG) —
Sjukförsäkring — System med vårdförmåner — Avtalssystem —
Sjukvårdskostnader i en annan medlemsstat — Förhandstillstånd —
Kriterier — Invändningar”

Förslag till avgörande av generaladvokat D. Ruiz-Jarabo Colomer föredraget den 22 oktober 2002 I-4512
Domstolens dom av den 13 maj 2003 I-4539

Sammanfattning av domen

1. *Frihet att tillhandahålla tjänster — Restriktioner — Nationell lagstiftning angående ersättning av sjukvårdskostnader i en annan medlemsstat — Sjukhusvård — Krav på förhandstillstånd från sjukkassan i den stat där personen är försäkrad — Tillstånd beviljas på villkor att behandlingen är nödvändig — Tillåtet — Villkor — Möjlighet att i tid få en lika effektiv behandling — Bedömningskriterier*
(EG-fördraget, artikel 59 (nu artikel 49 EG i ändrad lydelse) och artikel 60 (nu artikel 50 EG))
2. *Frihet att tillhandahålla tjänster — Restriktioner — Nationell lagstiftning angående ersättning av sjukvårdskostnader i en annan medlemsstat — Vård utanför sjukhus — Krav på förhandstillstånd från sjukkassan i den stat där personen är försäkrad — Otillåtet — Invändning — Hot mot den ekonomiska balansen i socialförsäkrings-systemet, skyddet för folkhälsan eller för de väsentliga särdragen i det nationella sjukförsäkringssystemet — Föreligger inte*
(EG-fördraget, artikel 59 (nu artikel 49 EG i ändrad lydelse) och artikel 60 (nu artikel 50 EG))

1. Artikel 59 i fördraget (nu artikel 49 EG i ändrad lydelse) och artikel 60 i fördraget (nu artikel 50 EG) skall tolkas så, att de inte hindrar en sådan lagstiftning i en medlemsstat, i vilken det föreskrivs dels att ersättning för kostnaderna för sjukhusvård som en vårdgivare utan avtal tillhandahållit i en annan medlemsstat än den stat i vilken den sjukkassa som den försäkrade personen omfattas av är etablerad, förutsätter att denna sjukkassa har meddelat förhandstillstånd, dels att detta tillstånd beviljas på villkor att läkarvården av den försäkrade personen kräver detta. Tillstånd kan emellertid endast vägras av denna anledning när en identisk behandling eller en behandling som är lika effektiv för patienten kan erhållas i tid vid en

inrättning som har slutit avtal med nämnda sjukkassa.

Vid bedömningen av om en behandling som är lika effektiv för patienten kan erhållas i tid vid en inrättning som har ingått ett avtal med den sjukkassa som den försäkrade personen tillhör, är de nationella myndigheterna skyldiga att ta hänsyn till samtliga omständigheter i det enskilda fallet och därvid vederbörligen beakta inte enbart patientens hälsotillstånd, och i förekommande fall hur svåra smärtor patienten har eller hur gravt handikappad denne är — vilket till exempel skulle kunna omöjliggöra utövande av yrkesverksamhet

eller göra detta oerhört svårt — vid tidpunkten när tillstånd söks, utan också dennes sjukdomshistoria.

En vägran att ge förhandstillstånd som inte motiveras av farhågor för slöseri och förluster till följd av en överkapacitet på sjukhusen, utan enbart av förekomsten av nationella väntelistor för att få tillgång till den ifrågavarande sjukhusvården, utan att de konkreta omständigheter som kännetecknar patientens medicinska tillstånd beaktas, kan emellertid inte utgöra ett giltigt hinder för det fria tillhandahållandet av tjänster.

(se punkterna 90, 92 och 109
samt domslutet)

2. Artiklarna 59 i fördraget (nu artikel 49 EG i ändrad lydelse) och 60 i fördraget (nu artikel 50 EG) utgör hinder för nationell lagstiftning som innehåller krav på förhandstillstånd från den sjukförsäkrade personen till vilken den försäkrade personen är ansluten, för att kostnader för vård utanför sjukhus som tillhandahållits i en annan medlemsstat av en

person eller en inrättning med vilken nämnda sjukförsäkring inte har slutit avtal skall kunna ersättas. Detta gäller även om det genom den ifrågavarande nationella lagstiftningen införs ett system med förmåner in natura, enligt vilket de försäkrade personerna inte har rätt till ersättning för kostnader avseende medicinsk vård, men däremot till själva vården som utförs kostnadsfritt. Ett sådant hinder för den grundläggande principen om fritt tillhandahållande av tjänster är inte motiverat, eftersom ett avskaffande av kravet på förhandstillstånd för denna typ av vård inte skulle leda till att patienter, trots språkbarriären, det geografiska avståndet, kostnaderna för vistelsen i utlandet och avsaknaden av upplysningar om de vårdformer som tillhandahålls där, skulle söka sig utomlands i en sådan omfattning att den ekonomiska balansen i det berörda socialförsäkringssystemet allvarligt skulle rubbas, och att den övergripande skyddsnivån för folkhälsan skulle vara hotad eller vara till förfång för de väsentliga särdragen i det berörda sjukförsäkringssystemet, i vilket vård tillhandahålls kostnadsfritt.

(se punkterna 95, 108 och 109
samt domslutet)